

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Iracká republika

[Všeobecné informácie o krajine](#)

2019

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

Iracká ekonomika stále čelí závažným výzvam. Najväčšie problémy súvisia so zlou bezpečnostnou situáciou v IQ ako dôsledkom vojny proti tzv. Islamského štátu (IS/ISIS/ISIL/Daesh), ale aj naďalej pretrvávajúcimi prejavmi sektárskej nevraživosti a násilia islamistických radikálov. Irackej, prevažne štátom riadenej, ekonomike dominuje sektor ťažby ropy, ktorý tvorí 90 % vládnych príjmov a 80 % devízových zdrojov krajiny. Práve pokles cien ropy v predošlých rokoch a finančné potreby spojené s vojnou proti ISIS prispeli k prudkému zníženiu ekonomických aktivít, oslabili verejné financie, vrátane zhoršenia platobnej bilancie.

IQ ekonomika sa však postupne dostáva z veľkých ťažkostí a prepadu, ktorý zaznamenala v predchádzajúcich rokoch. Podľa odhadov Svetovej banky /WB/ reálny HDP v r. 2018 medziročne vzrástol o 0,6%, vďaka postupnému zlepšovaniu bezpečnosti v krajine a vyšším cenám ropy. Podarilo sa tak zastaviť prepad (-1,7%) zaznamenaný v r. 2017. Pozitívom je, že aj neropné sektory irackej ekonomiky zaznamenali v r. 2018 rast na úrovni 4%. K posilneniu výhľadu na ďalšiu stabilizáciu a rast IQ ekonomiky prispieje i uzatváranie dohôd o obchodno-ekonomickej spolupráci so susednými krajinami. Tempo obnovy a rekonštrukcie krajiny poznačenej dlhým obdobím ozbrojených konfliktov na území IQ je však pomalé. Široké vrstvy obyvateľstva sa dožadujú zlepšenia svojej životnej a v r. 2018 došlo aj k násilným protestom v niektorých regiónoch, napr. kvôli nedostatkom v zásobovaní elektrinou, vodou a rastu cien. Inflácia bola v r. 2018 0,4% čo je iba mierne zvýšenie voči r. 2017. Súvisí s vyšším domácim dopytom i rastúcimi cenami potravín a dopravy.

Vyššie ceny ropy prispeli k postupnému rastu devízových rezerv krajiny, ktoré vzrástli zo 49 mld. USD v r. 2017 na 64 mld. USD v r. 2018 (čo kryje takmer 8 mesačné importy) a vytvára tak lepšiu ochranu pred neočakávanými výkyvmi na medzinárodných trhoch. Vďaka rastu a pozitívnemu vývoju celkovej fiškálnej bilancie sa odhaduje výrazný pokles verejného dlhu voči HDP v r. 2018 na úroveň 48,4% (v r. 2016 to ešte bolo 66%).

IQ v závere roku 2018 vyvážal v priemere 3,726 mil. barelov denne (v r. 2017 3,750 brl/deň a v r. 2016 až 3,793 brl/d.). Došlo síce k poklesu exportu, no vďaka výraznému rastu cien ropy na svetových trhoch z 42 USD/barel r. 2017 na priemernú cenu r. 2018 na úrovni 53 USD/brl sa finančná situácia krajiny zlepšila.

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
HDP (mld.USD)	218	232,50	223,51	168,61	171,7	197,7	226,4
HDP p.c. USD	6 610	6 820	6 340	4 630	4 533	5 115	5695
Rast HDP (%)	13,9	6,57	-2,12	2,1	13,6	-1,7	0,6*
Miera inflácie (%)	6,09	1,88	2,24	-1,19	2,4	0,2	0,4
Nezamestnanosť (%)	15,3	15,1	15	16	15,1	14,8	10*

Zdroj: Svetová Banka, WKO; * odhad

Štruktúra HDP

Podiel jednotlivých odvetví na tvorbe HDP v roku 2018: poľnohospodárstvo 4,8 % priemysel 40,6 %, služby 54,6 %.

Vývoj príjmov/výdavkov štátneho rozpočtu IQ:

Mld. USD	Príjmy	Výdavky	Prebytok/Deficit
2011	82,6	59,79	22,81
2012	100,0	75,64	24,36
2013	101,4	118,3	- 11,8
2014	124,3	150,1	- 25,8
2015	61,09	86,57	-25,48
2016	52,43	77,87	-25,44
2017	63,97	76,35	-12,38
2018*	106,56	100,34	6,22

Podľa Trading Economics, * odhad

Podľa dostupných údajov, v r. 2018 Iracká vláda dosiahla rozpočtový prebytok na úrovni 6,2 % HDP krajiny.

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Základnou črtou irackého hospodárstva je absolútna závislosť na ťažbe ropy, jej vývoze a jej svetových cenách. Výsledky úsilia vlády o diverzifikáciu vojnami zničeného hospodárstva a rozvoj nových odvetví sú zatiaľ nepatrné.

Energetický priemysel

Ťažba ropy

Irak má piate najväčšie potvrdené zásoby ropy na svete, ktoré sa odhadujú na 100 mld. barelov. 65 % zásob sa nachádza na juhu Iraku. Preskúmaných je však iba 10 % územia. Časť krajiny je stále zamínovaná. Ropné bohatstvom krajiny spravuje Ministerstvo ropného priemyslu. Výkonnú správu nad predajom a exportom ropy má SOMO (State Oil Marketing Organisation).

IQ je spomedzi krajín OPEC druhým najväčším producentom ropy hneď po Saudskej Arábii. Ťažba ropy v IQ rástla priemerne o 300 000 barelov denne (b/d) v období rokov 2013-2017, kedy dosiahla priemernú úroveň až 4,4 mil. b/d. Na tejto úrovni bola až do polovice roka 2018, v jeho druhej polovici sa pohybovala na úrovni cca 3,7 mil. b/d. Aktuálna exportná výkonnosť IQ je zhruba 4 mil. barelov denne. V Iraku je až 2 300 vrtov, z ktorých sa však využíva len 1 600. Najmä na juhu sa prejavuje nedostatok vody potrebnej pri ťažbe ropy. Irak potrebuje investície na rozvoj ropného priemyslu vo výške 25 až 30 mld. USD. Veľa ropovodov bolo počas bojov v IQ poškodených.

Najväčšie množstvo ropy (cca 1,2 mil. barelov denne) prechádza cez ropný námorný terminál v Basre, druhým (cca 0,8 mil. barelov denne) je ropovod Kirkúk-Ceyhan (TR). Irak chce vo väčšej miere ropu prepravovať tankermi. Väčší rozvoj spracovania ropy v IQ je obmedzovaný problémami pri získavaním rafinačných prísad a preto mnohé rafinérie v Iraku pracujú iba na 50 % svojej kapacity. IQ tak síce exportuje ropu, no pohonné hmoty a oleje je, je nútený dovážať.

Zásobovanie obyvateľstva pohonnými hmotami a vykurovacími olejmi nepokrýva dopyt. K nevoli obyvateľstva za zásobovanie zlepšuje len postupne. Ceny palív boli v minulosti stabilné. Aktuálne liter benzínu stojí 0,63 USD čo je pomerne značný nárast oproti cene v r. 2017 na úrovni ca 0,50 USD.

Zemný plyn

Ťažba zemného plynu čelí podobným ťažkostiam ako je to pri rope. Popri zložitej legislatíve ovplyvňujúcej uzatváranie kontraktov je to najmä problematická bezpečnosť, zastarané ťažobné technológie, zle fungujúca doprava v dôsledku poškodenia vojnou.

Podľa uskutočnených prieskumov sa rezervy plynu v IQ odhadujú na 50 tril. kubických stôp. Hlavným odberateľom je Kuvajt. Irak plánuje zvýšenie ťažby zemného plynu na domácu spotrebu, na použitie v petrochemickom priemysle i na export.

Podľa Ministerstva ropného priemyslu bude Irak po r. 2018 vyvážať aj skvapalnený plyn, no až po uspokojení domáceho dopytu. Irak v súčasnosti spaľuje v ropných náleziskách ekvivalent 700 mil. m³ plynu denne, nakoľko ho pre nedokáže efektívne využiť.

Elektrická energia

Zásobovanie elektrickou energiou vo verejnej sieti je naďalej problematické a nepravidelné. Poplatok za dodávku elektriny z verejnej siete je 20 až 30 USD mesačne. Až 90 % domácností v Bagdade je závislých na vlastných generátoroch elektrickej energie. Podľa odhadov potrebuje Irak investície do výroby elektrickej energie vo výške 20 mld. USD. Kapacita elektrární v IQ je cca 7 tis. MW a ďalších približne 5 tis. MW sa dováža. Situácia iba postupne zlepšuje, dodávky elektriny pre domácnosti veľmi kolíšu a v niektorých sú výpadky v dodávkach až na úrovni 12 hodín denne. Výroba elektrickej energie je ovplyvnená radom problémov, ako zastarané technológie, sabotáže, nízka kvalifikácia pracovnej sily, problémy s vysokonapäťovým vedením, zlý stav a nedostatok stredných i malých rozvodní. Kapacita väčšiny irackých elektrární nie je preto plne využívaná.

Iracký parlament schválil zákon o privatizácii elektro-energetiky aj preto, že hoci sa v ostatných rokoch preinvestovalo 25 mld. USD, výrobná kapacita elektrární v IQ vzrástla iba o 1000 megawattov.

Stavebný priemysel

Podiel stavebného priemyslu na celkovom HDP sa pohybuje od 5 do 9 %. V súkromnom stavebnom sektore je zamestnaných asi 25 tis. osôb. Počet pracovných síl v štátnych stavebných spoločnostiach predstavuje okolo 2 tis. osôb. Je veľký dopyt po nových bytoch i administratívnych budovách. Rastie najmä výstavba financovaná štátom – obnova a rozširovanie siete škôl a objektov pre sektor zdravotníctva. Ministerstvo bytovej výstavby a rekonštrukcie uvádza, že Irak potrebuje 3 mil. nových bytových jednotiek. Ministerstvo výstavby a rekonštrukcie sa za účasti tureckej súkromnej spoločnosti zabezpečuje výstavbu diaľnice Nasiriya - Diwaniya na juhu Iraku v dĺžke 146 km za 241 mld. IQD. V spolupráci s kuvajtskými spoločnosťami bolo vybudované veľkého letisko pri Nadžafe (pútnické mesto, 160 km južne od Bagdadu). Pripravuje sa výstavba 20 cementární, do ktorých má byť investovaných 4 mld. USD. Potom by výrobná kapacita cementu v krajine mala dosiahnuť 25 mil. ton cementu ročne, no aktuálne Irak potrebuje 30 až 35 mil. ton. V súčasnosti, zväčša zastarané továrne produkujú iba 3,5 mil. ton cementu ročne.

Ministerstvo ropného priemyslu spoločne s ministerstvom priemyslu a nerastných surovín plánuje výstavbu nových rafinérií pre každú irackú provinciu. Doteraz bolo postavených päť rafinérií, s dennou kapacitou spracovania 10 tis. Barelov ropy.

Poľnohospodárstvo

Podiel poľnohospodárstva (vrátane poľovníctva a rybolovu) na tvorbe HDP je 5 %. Na zamestnanosti má však podiel cca 40 %. Historická Mezopotámia a aj novodobý Irak ešte pred niekoľkými desiatkami rokov mali vysoko-produktívne poľnohospodárstvo s dokonalým systémom zavlažovacích kanálov. Irak bol pred vojnami, ktoré krajinu postihujú s prestávkami už od 80-tych rokov minulého storočia, známy datľovými palmami (mal v ich produkcii svetové prvenstvo), ale aj produkciou ovocia a obilia. Ministerstvo poľnohospodárstva sa s finančnou pomocou medzinárodných organizácií usiluje rehabilitovať tento sektor. Finančná pomoc dosahuje miliardy USD. Je potrebné úplne obnoviť poľnohospodársku techniku, skladovacie priestory a zariadenia (vrátane chladiarenských) a zavlažovacie systémy. V súčasnosti Irak produkuje viac ako 2,5 mil. ton pšenice a jeden milión ton jačmeňa. Aj keď má Irak relatívne viac

vody ako susedia, poľnohospodárske výnosy nepriaznivo ovplyvňuje obmedzovanie prietoku na Tigrise spôsobené výstavbou priehrad na území Turecka. Živočíšna výroba v Iraku je na veľmi nízkej úrovni a obnova stavov úžitkových zvierat si vyžaduje investície v desiatkach mil. USD. Plány predpokladajú zvýšenie produkcie hovädzieho mäsa a hydiny. Irak je nútený ročne dovážať takmer osem milión ton potravín. Na dovoze potravín sú závislé dve tretiny populácie. V Iraku je síce 44 mil. ha využiteľnej poľnohospodárskej pôdy, no využíva sa momentálne len 9,5 mil. ha. Časť kvalitnej pôdy je stále posiatá mínami a čiastočne kontaminovaná.

Služby

Sektor služieb je patrí k najslabším odvetviám irackého hospodárstva. K postupnému zlepšeniu dochádza v zabezpečovaní služieb mestskej hromadnej dopravy, v oblasti telekomunikácií, vo finančných službách a v poisťovníctve. Francúzska skupina Systra podpísala s mestom Bagdad zmluvu na finalizáciu projektov na riešenie mestského dopravného systému. Ešte z osemdesiatych rokov minulého storočia je myšlienka výstavby bagdadskeho metra. Boli postupne urobené základné štúdie a prieskum uskutočniteľnosti projektu.

Zdravotnícka starostlivosť je poskytovaná v zastaraných zariadeniach. Funkčných je 240 nemocníc a 1200 zdravotníckych kliník s takmer 29 tis. lôžkami. Lekári a zdravotnícky personál bol počas bojov v krajine vystavený útokom a zastrešovaniu, v dôsledku čoho viac ako 2 tis. vysoko kvalifikovaných lekárov Irak opustilo. Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou je zabezpečené pomocou pomerne výdatných zdrojov (rieky, podzemná voda, odsolovanie morskej vody).

Zastarané a poškodené vodovodné potrubia si vyžadujú obnovu. Obyvateľstvo má k dispozícii dostatok pitnej vody v plastových fľašiach. Na stave zásob úžitkovej vody sa negatívne prejavila reštriktívna politika režimu Saddáma Husajna voči väčšinovej šíitskej populácii, ktorý nechal vysušiť veľké plochy močiarov v južnom Iraku.

Doprava

Vďaka dlhému obdobiu odkázanosti krajiny na obchodovanie so susednými krajinami (Turecko, Sýria a Jordánsko) má krajina rozvinutú cestnú dopravu. Dĺžka diaľnic je 1 134 km. Dĺžka ostatných ciest je 29 123 km.

Aj letecká doprava sa postupne rozvíja. V prevádzke je 5 medzinárodných letísk (Bagdad, Erbil, Sulajmania, Basra a Nadžaf). Projektovaná je výstavba letiska Stredného Eufratu. Letisko bude postavené v provincii Karbala. Celková avizovaná hodnota projektu je 2 mld. USD.

O získanie zákazky na subdodávku meteorologickej časti sa usilovala aj spoločnosť zo SR. Národný letecký prepravca Iraqi Airways postupne expanduje. Prevzal niekoľko nových lietadiel a dodávka 40 ďalších strojov je nakontrahovaná.

Železničné trate medzi irackými mestami sú poškodené, funkčné sú len na malých úsekoch hlavne na juhu a severozápade krajiny. Spojenie so susednými štátmi je od vojny v roku 2003 obmedzené. Pripravuje sa projekt obnovy severojužnej železničnej magistrály, ktorá bude cez IQ spájať Arabský záliv s Tureckom.

Nákladná námorná doprava využíva prístav Umm Qasr. Z dôvodu plytkej, neudržiavanej plavebnej cesty k tomuto prístavu, musia byť náklady smerujúce do IQ v Dubaji prekladané na lode s nižším ponorom. Osobná doprava je nepravidelná (dvakrát do týždne) na linkách Umm Qasr - Dubai a Umm Qasr - Bahrain. Riečna doprava je využívaná len malými podnikateľmi a rybármi.

Telekomunikácie

Telefónne spojenie zabezpečujú v Iraku predovšetkým zahraničné spoločnosti (Intelsat,

Intersputnik, Arabsat, AsiaCell, Thuraiya, Zain). Domácim operátorom je Korek, ktorý pokrýva len časť územia. V krajine sú dvaja poskytovatelia internetových služieb.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

WTO – Svetová obchodná organizácia (pozorovateľ), OSN, FAO – Organizácia pre potraviny a poľnohospodárstvo, UNIDO – Organizácia OSN pre priemyselný rozvoj, IFAD – Organizácia pre poľnohospodársky rozvoj, UNESCO – Organizácia OSN pre výchovu, vedu a kultúru, ILO – Medzinárodná organizácia práce, WHO – Svetová organizácia zdravotníctva, UNWTO – Svetová organizácia turizmu, ICAO – Medzinárodná organizácia pre civilné letectvo, UN-HABITAT – Program OSN pre ľudské sídla, UNICEF – Medzinárodný fond detí, ESCWA – Ekonomicko-sociálny výbor Západnej Ázie, UNDP – Program OSN pre rozvoj, IAEA – Svetová agentúra pre atómovú energiu, OPEC – Organizácia krajín vyvážajúcich ropu.

Irak bol prijatý za pozorovateľa v Svetovej obchodnej organizácii, úspešne plní prístupový program a aktívne sa uchádza o členstvo.

Irak stál pri založení jedného z najvýznamnejších regionálnych zoskupení, Ligy arabských štátov (LAŠ), čomu predchádzala séria multilaterálnych zmlúv.

Politicky, ale aj hospodársky priaznivo sa odzrkadlilo úspešné zorganizovanie summitu Ligy arabských štátov, ktorý sa uskutočnil v Bagdade v marci 2012.

Pre obidve strany je významné prijatie Dohody o partnerstve a spolupráci (Partnership and Cooperation Agreement, PCA) medzi Európskou úniou a Irakom z mája 2012.

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

---

a) Podnikateľská legislatíva

Zahraničný obchod Iraku je v kompetencii Ministerstva obchodu. Na jeho rozvoji sa podieľa Federácia obchodných komôr a desiatky podnikateľských združení.

Centrálne komisia pre dane (General Commission for Taxes, GCT) bola založená v roku 1982 (zákon č. 92/1981 Ministerstva financií). Má 46 pobočiek (18 pre hlavné mesto Bagdad, 28 v provinciách).

Výber daní upravujú tieto zákony a normy

- Zákon o daniach z príjmov č. 13/1982, v znení neskorších úprav,
- Zákon o príjmoch z prenájmu budov č. 162/1952, v znení neskorších úprav,
- Zákon o daniach z pôdy č. 26/1976, v znení neskorších úprav,
- Zákon o dani z dedičstva č. 64/1985 (zrušený zákonom č. 22/1994, ale zatiaľ platí do ukončenia prechodného obdobia),
- Zákon o daniach z príjmov č. 36/1997 (platí pre hotely a reštaurácie),
- Vyhláška o daniach z predaja a prenájmu budov č. 120/2002.

Aktuálne informácie o daňovom systéme IQ sú dostupné na:

www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-iraqhighlights-2019.pdf

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

Program podpory zahraničného obchodu v obvyklom ponímaní neexistuje. V Iraku je však sieť obchodných komôr, ktorá funguje v rámci Federácie obchodných komôr. V krajine sú početné združenia podnikateľov, ktoré sa snažia podporovať vývozné aktivity, prípadne poskytovať poradenstvo v dovoze.

Irak je čistým príjemcom rozvojovej, transformačnej a úverovej pomoci. Medzinárodné spoločenstvo si však začína uvedomovať, že nerastné bohatstvo predurčuje Irak na to, aby sa stal prosperujúcou krajinou a je čím ďalej menej ochotné poskytovať tejto krajine štedrú finančnú pomoc. Donorská pomoc svetového spoločenstva Iraku bola neobvykle veľká a rozsiahla najmä v rokoch 2003 až 2006. Na základe dohody s UNDP bola vytvorená silná a trvalá pomocná riadiaca štruktúra prostredníctvom Donorskej databázy pomoci (DAD - Iraq) a Riaditeľstvom pre medzinárodnú spoluprácu (ICD), ktoré je súčasťou Ministerstva plánovania.

Celý cyklus projektov irackej vlády prostredníctvom darcovskej pomoci Iraku v oblasti sociálnych, ekonomických a ekologických projektov riadi on-line systém Iraq Development Management System (IDMS). Služi ako spoľahlivý zdroj informácií o rozložení rozvojových projektov podľa odvetví/provincií s cieľom posilniť transparentnosť pri riadení darcovských zdrojov pre rozvoj Iraku.

Ostatná darcovská konferencia na rekonštrukciu Iraku sa uskutočnila vo februári 2018 v Kuvajte, kde Irak očakával prísľuby na 88 – 100 mld. USD. Výsledkom však bol len prísľub na 30 mld. USD, čím sa pravdepodobne nepodarí zrealizovať plánovaných 200 veľkých projektov.

c) Verejné obstarávanie

Verejné zákazky sú delené na vnútorné (výhradne pre iracké spoločnosti) a medzinárodné (účasť zahraničných subjektov). Verejné obstarávanie sa oznamuje formou vyhlášky príslušným ministerstvom na webovej stránke. Medzi vyhlásením verejnej zákazky a termínom podania prihlášky je veľmi krátka doba. Ofsety sa v krajine neuplatňujú.

Podmienky súťáže môže zakúpiť len inštitúcia registrovaná v Iraku. Preto by slovenské podniky mali mať v tejto krajine svojich obchodných zástupcov.

d) Zmluvná základňa

Všetky dohody, protokoly a zmluvy medzi SR a IQ sú z rokov 1958-1980 a bolo by vhodné ich aktualizovať. Rozpracovaná je Zmluva medzi Slovenskou republikou a Irackou republikou o podpore a ochrane investícií. Slovenská strana zaslala návrh dohody a očakáva vyjadrenia irackej strany. Postupný rozvoj vzájomných vzťahov v nových podmienkach ponúka príležitosti na vytvorenie novej zmluvnej základne.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

a) Priame zahraničné investície

V Iraku vykonáva investičné aktivity 156 firiem z 34 krajín. Čisté PZI v Iraku dosiahli v roku 2017 čiastku 5,110 mld. USD, čo bolo o 22% menej ako v r. 2016, keď úroveň PZI v IQ bola 6,560 mld. USD. (Zdroj WB)

V súčasnosti smerujú najvýznamnejšie domáce aj zahraničné investície najmä do rozvoja ťažby ropy, plynu a do petrochemického priemyslu. Celkove však bolo doteraz najviac preinvestované v

odvetviach obytných nehnuteľností, energetiky a priemyselnej výroby.

Možnosti spolupráce pri obnove irackých priemyselných podnikov aktívne využívajú z EÚ najmä Taliansko, Francúzsko a Spojené kráľovstvo. Deje sa tak v spolupráci s irackým ministerstvom priemyslu, ale aj so súkromnými partnermi.

Medzi najvýznamnejších investorov patria Exxon Mobil, Total, Shell, Lukoil, Gazprom China North Petroleum Co., British Petroleum a čínske konzorcium CNPC.

Najsilnejším investičným odvetvím je ťažba ropy. Vláda prijala plán na zvýšenie ťažby ropy z 2,7 mil. barelov až na 12 mil. barelov denne, čo sa však nepodarilo realizovať. Tento výkon mal byť dosiahnutý s pomocou zahraničných investorov, ktorí môžu získať koncesiu na ťažbu na viac ako 10 rokov. Prvé aukcie prebehli už v roku 2009.

b) Energetická politika krajiny

Potvrdené zásoby ropy v Iraku sa odhadujú na 100 mld. barelov, pritom veľká časť krajiny zostáva stále nepreskúmaná. Dôvodom sú aj zamínované oblasti. Po rokoch zanedbávania a nízkeho výkonu iracký ropný priemysel opäť rastie.

Krajina doteraz využíva len 7 % potvrdených ropných rezerv. Iraku sa z budúcej ťažby ropy a jej vývozu značne zvyšujú príjmy a disponibilné prostriedky na rozpočet. Očakáva sa priaznivý vplyv vývozu ropy na postupné zvyšovanie životnej úrovne v krajine. Ropa je však v súčasnosti takmer jediný zdroj vývozu, za ktorý krajina inkasuje tvrdú menu.

Rozhodujúci podiel na vývoze má provincia Basra. Zo severných ropných polí Iraku sú najvýznamnejšie v Kirkúku a v Kurdistane. Kurdi by chceli vyvážať ropu cez iracký štátny ropovod do Turecka a ďalej do Stredomoria. Ide najmä o vyžívanie ropovodu do tureckého prístavu Ceyhan, stanovenie vývozných kvót pre kurdský región a finančné vyrovnávanie za vývozy.

V Iraku pôsobia najväčšie ropné spoločnosti a o ťažbu sa uchádzajú spoločnosti všetkých hospodársky rozhodujúcich štátov sveta. Irak udržuje aktívne styky so všetkými významnými svetovými hráčmi v energetike a aj týmto je jeho postavenie v svetovej energetike čoraz významnejšie.

Výroba elektriny. Prenosové a distribučné siete sú nedostatočné. Denná dodávka elektrickej energie je často prerušovaná.

S výnimkou elektrickej energie, ktorá sa rieši dočasne spotrebiteľskými elektrogenerátormi rôznych výkonov, je Irak energeticky zabezpečený. Patrí medzi krajiny s najväčšími zásobami ropy aj plynu. Výstavbe elektrární sa venuje pozornosť a zahraničné spoločnosti sa o vyhlásené projekty aktívne uchádzajú. Ropné spoločnosti a ďalšie energetické spoločnosti z rôznych krajín sa usilujú o etablovanie v Iraku, za výdatnej podpory svojich vlád. Iračania zahraničných partnerov ochotne a aktívne prijímajú, čo ich medzinárodnú prestíž a postavenie upevňuje.

Dvojstranné vzťahy SR s Irakom sú zatiaľ iba v počiatočnej fáze. Zatiaľ žiadna slovenská spoločnosť neprejavila záujem o pôsobenie v irackej energetike, či už v ťažbe ropy, petrochémii, v ťažbe plynu alebo v dodávkach príslušných zariadení, hoci by to iracká strana uvítala. Projektovaný objem ťažby plynu umožní vývoz do Európy aj v prípade zvýšeného domáceho dopytu na výrobu elektrickej energie.

Iracká energetická politika môže viesť k výraznej intenzifikácii vzájomných vzťahov aj so SR, pokiaľ slovenská strana preukáže schopnosti a záujem zapojiť sa do ponúkanej spolupráce, ku ktorej Irak vyzýva.

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Iraku sa borí so zabezpečením základných potrieb pre obyvateľstvo a jej vedenie sa snaží vytvoriť pokojné prostredie pre ďalší rozvoj krajiny. Napriek terajšej zatiaľ neutešenej situácii, sieť univerzít v krajine je významná a pripravuje vzdelaných a zdatných odborníkov, ktorí budú schopní rozvíjať aj vedecko-technickú základňu Iraku. Vláda podporuje stopercentným financovaním tisíce irackých záujemcov o štúdium na najlepších svetových univerzitách, čo bude bezpochyby prínosom aj pre rozvoj irackej vedy, výskumu a vývoja a prispeje k inovatívnemu mysleniu takto vzdelaných Iráčanov.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

---

a) Dovočný a vývočný režim, obchodná prax

Vývoz aj dovoz je do veľkej miery liberalizovaný. Vývočné aj dovočné povolenia sú skôr formálne, aj časovo aj finančne sú nenáročné. Krajina má tri zóny voľného obchodu. Riadi a koordinuje ich Hlavný úrad pre voľné zóny. Nachádzajú sa v Khor Al-Zubair (Basra), v Ninive a v Alqa'im. Boli otvorené v roku 2000. Priemyselná zóna a prístav Khor Al Zubair obsluhuje krajiny Perzského zálivu. Je napojená námornými cestami na juhovýchodnú Áziu a na európske námorné linky. Voľná zóna v Ninive zabezpečuje spojenie so Sýriou, Jordánskom, Tureckom s európskymi pozemnými komunikáciami. Na Alqa'im, v najväčšej irackej provincii Anbar na západe krajiny, je napojená obchodná cesta zo Sýrie a z Jordánska.

Je plánované otvorenie ďalších zón voľného obchodu, z toho najaktuálnejšou je zóna na severe irackého Kurdistanu na hranici s Tureckom v meste Zako.

Ani tarifné ani netarifné opatrenia nie sú prekážkou obchodu s Irakom. Zahraničné firmy sú na

území Iraku oficiálnymi úradmi rešpektované. Zákony a smernice týkajúce sa ich obchodných aktivít nie sú však zatiaľ úplne jasné. Naopak, nevýhodou pre krajinu je nízke clo, ktoré je potenciálne jedným z významných príjmov, a ktoré by štát mohol využívať na vylepšenie príjmovej stránky rozpočtu a na ochranu domáceho trhu.

Colné poplatky sú stanovené na vybrané položky, a colné sadzby činia maximálne 3 % z hodnoty dovážaného tovaru alebo výrobku. Clo sa vypočítava z deklarovanej ceny dovážaného tovaru, bez ceny dopravy. Potraviny a potravinárske výrobky sú od cla oslobodené. Je to opatrenie, ktoré v duchu liberalizácie obchodu a v snahe o uplatňovanie prvkov trhového hospodárstva zaviedla v krajine počas svojej správy americká administratíva.

Ministerstvo obchodu vyžaduje **dovočné povolenie** na každý obchodný prípad. Ohlásené poplatok za povolenie je symbolický a procedúra má viesť, okrem iného, k zlepšeniu evidencie dovozov. Inak nemá dovoz stanovené jednotné pravidlá, podmienky stanovujú jednotlivé ministerstvá. Potraviny a potravinárske výrobky, lieky a zdravotnícky materiál musia prejsť štátnou kontrolou. Pri vývoze sa tiež vyžaduje povolenie Ministerstva obchodu.

Ministerstvo plánovania má kontrakt s nemeckou spoločnosťou TÜV na kontrolu kvality, ktorá bude v krajine pôvodu kontrolovať výrobky vyvážané do Iraku. TÜV zloží každé tri mesiace 15 % vybraných poplatkov na účet ministerstva financií a ďalších 15 % na účet ústredného orgánu na kontrolu kvality, ktorý pôsobí v štruktúre ministerstva financií. Prostriedky budú slúžiť na modernizáciu zariadenia a kontrolných prístrojov. Súhlas na kontrolu kvality dovezených výrobkov má aj spoločnosť Bureau Veritas. Týka sa to výrobkov, ktoré neboli kontrolované v

zahraničí. Kontroly sú vykonávané v laboratóriách ministerstva priemyslu.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Rozhodujúcou, ale súčasne **jedinou významnou položkou irackého vývozu je ropa**, postupne by sa mohol k nej pripojiť plyn. Výkonnosť priemyslu sa zatiaľ nepodarilo obnoviť. Poľnohospodárstvo zaostáva za predvojnovým obdobím. Samotní Iráčania tvrdia, pokiaľ ide o priemyselné a potravinárske články, je ich krajina prázdna. To však vytvára nesmierne príležitosti pre zahraničné firmy a vývozcov, vrátane slovenských.

Zahraničný obchod Iraku v mil. USD

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vývoz	79 681	94 209	89 769	83 981	54 670	49 254	64 635	57 559
Dovoz	47 803	59 006	58 796	53 177	43 840	40 347	32 212	38 766
Bilancia	31 878	35 203	30 973	30 805	10 830	8 907	32 423	18 793

Zdroj: Ministerstvo plánovania a Ústredná banka Iraku (ASB 2013 CBI), ITC; * k 31. 5. 2018 údaje nedostupné

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu v členení vývoz/dovoz

Hlavnou vývoznou komoditou sú nerastné palivá (97,5 %), ďalej za nimi prírodné perly, vzácne kamene, kovy (2,18 %).

Hlavnými dovoznými komoditami sú stroje, strojné zariadenia a reaktory – 3,366 mld. USD (10,4 %), elektrické stroje a zariadenia, TV – 2 852 mld. USD (8,85 %) a autá – 1 819 mld. USD (5,64 %).

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu vývoz/dovoz

Teritoriálna štruktúra vývozu

Irak vyváža najmä do ázijských krajín – Čína (28,35 %), UAE (14,93 %), Južná Kórea (7,84 %), USA (6,56 %).

Teritoriálna štruktúra dovozu

Irak dováža najmä z Turecka (20,3%), Iránu (19,2%), Číny (18,8%), USA (4,7%) a RF (4,3%).

Najvyšší obrat má IQ s CN (22,1%), EÚ (18,5 %), IN (15,1 %), USA (11,6 %) a TR (11,2 %).

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR (vývoz/dovoz)

Slovensko má šancu zaradiť sa k tým krajinám EÚ a sveta, ktoré naplno využívajú iracký potenciál a bohatstvo. Vedie však k tomu intenzívna práca na predstavovaní slovenských možností a predpokladov pre vo vzájomnú spoluprácu medzi SK a IQ. Nevyhnutné sú aktívne účasti na veľtrhoch a výstavách v Iraku, organizovanie obchodných delegácií slovenských podnikateľov a organizovanie individuálnych podnikových prezentácií v Iraku.

Obchodná výmena SK-IQ v tisíc EUR

ROK	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Export	17 053	16 460	13 697	9 295	3 972	3 344
Import	2	17	7	0	31	0,085
Obrat	17 055	16 477	13 704	9 295	4 003	3 344
Bilancia	+17 051	+16 443	+13 690	+ 9 295	+ 3 941	+3 343

Zdroj: portál MZV a EZ SR

Dovoz z IQ do SR bol počas roka 2018 zanedbateľný, dovezené boli len elektrické vypínače za 85 EUR.

V uvedenom prehľade bol vo vývoze SR do IQ najúspešnejší rok 2013 odkedy mal SK export výrazne klesajúci trend, ktorý pokračoval aj v roku 2018. Súvisí to s dramatickým poklesom vývozu áut, ktoré sa z exportných položiek SR smerujúcich do IQ prakticky vytratili.

Hlavnou položkou nášho vývozu do IQ tak boli letecké zariadenia a prístroje v sume 1 429 609€; pračky, sušičky a odstredivky za 399 831 €; el. transformátory a meniče 275 812; strojárské súčiastky za 252 800 €; lekárske, chirurgické, zubárske a zverolekárske nástroje za 251 931 €.

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Popri obvyklých metódach rozvoja spolupráce so subjektami z centrálnej oblasti hlavného mesta Bagdad, sa odporúča zamerať sa aj na rozvíjanie obchodných a hospodárskych kontaktov s jednotlivými provinciami v IQ. Tieto majú na hospodársky rozvoj a obchodovanie svoje vlastné, pomerne veľké zdroje financií. To vytvára možnosti na obchodnú a hospodársku spoluprácu aj pre slovenské malé a stredné podniky (MSP).

Dôležitá je aktívna účasť slovenských podnikateľov na výstavných akciách v Iraku, organizovanie ciest slovenských podnikateľských delegácií do Iraku a vyhľadávanie možností aktívnejších kontaktov a stretnutí s irackými partnermi.

Pri propagácii sa osvedčilo zasielanie katalógov. Účinná je propagácia spoločností v miestnych informačných tlačovinách, ktoré vychádzajú v arabčine a v kurdčine. Miestne firmy požadujú za reklamu pomerne vysoké sumy (podľa umiestnenia a dĺžky inzercie môže reklama stáť niekoľko stoviek USD), pričom efekt nezodpovedá výške vynaložených prostriedkov. Okrem kvalitných farebných propagačných materiálov v oficiálnom jazyku (arabčina, kurdčina a angličtina) je najdôležitejší osobný kontakt.

Rokovacím jazykom býva angličtina. Schopnosť viesť rokovania v arabčine je však výhodou, vytvárajúcou oveľa priaznivejšiu atmosféru pri rokovaní. Výnimočne sa stáva, že je potrebné viesť rokovania prostredníctvom tlmočníka. V irackých firmách a na úradoch sú k dispozícii pracovníci, ktorí sú schopní tlmočiť z angličtiny do arabčiny, na presnosť ich tlmočenia sa však nedá spoliehať, najmä pri zložitejšej technickej alebo zmluvnej terminológii.

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Najperspektívnejšie odvetvia a tovary na obchodovanie, investície, privatizačné a rozvojové projekty sú energetické strojárstvo; ekológia; ťažba ropy a plynu, technológie ich spracovania; dopravné strojárstvo; stavebné stroje a zariadenia; čističky a úpravne vody; zariadenia pre modernizáciu a vybavenie letísk (vrátane mobilných a poľných); priemyselná výroba a spracovanie stavebných hmôt; dopravná infraštruktúra; osobné a nákladné vozidlá, trolejbusy a električky, súpravy metra (perspektívne); zdravotnícka technika a materiál, vybavenie nemocníc a

polikliník, lieky; poľnohospodárska technika a stroje; výzbroj, technika a výstroj pre ozbrojené zložky; rozvoj cestovného ruchu (perspektívne, v severných provinciách).

Veľké možnosti sú v rozvoji spolupráce v cestovnom ruchu. Iračania veľmi radi cestujú a kúpeľný ako aj relaxačný cestovný ruch s objavovaním prírodných krás Slovenskej republiky je to, po čom vyslovene túžia.

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

Pre lepšiu orientáciu na trhu je dobré nájsť vhodného obchodného zástupcu, ktorý dobre pozná miestne podmienky, ľahšie sa pohybuje po krajine a vie zabezpečiť potrebné administratívne úlohy a náležitosti. Slovenský dodávateľ má šance presadiť sa, vzhľadom na to, že Irak hľadá dobrú kvalitu a primeranú cenu. Pomer medzi kvalitou a cenou vedia slovenské firmy obyčajne zabezpečiť prítlačlivejšie ako západní dodávatelia.

Dobrym miestom na postupné rozvíjanie obchodnej a hospodárskej spolupráce s celým Irakom sú v súčasnosti kurdske provincie Erbil, Sulajmania a Dohuk, s rovnomennými sídlami provinciálnych inštitúcií. Prevláda tu dobrá bezpečnostná situácia a panuje priaznivé právne prostredie podporujúce podnikanie.

- centrálné nákupy, obchodné reťazce

Centrálné nákupy zabezpečujú ministerstvá a štátne podniky pod ich správou. Obchodné reťazce nie sú.

- podmienky zriadenia spoločnosti, formy spoločností, zákonná úprava

Spoločnosť zakladá právnik, ktorý má na to od podnikateľa splnomocnenie overené notárom. Založenie podniku upravuje Iracký obchodný zákon č. 30 z roku 1984 (články 5 až 15), ďalej Zákon o podnikoch č. 21 z roku 1997 a jeho doplnok č. 64 z februára 2004. Základné formy spoločností sú akciová spoločnosť, výhradne vlastnená spoločnosť, spoločnosť so spoločným ručením, jednoduchý podnik a spoločnosť s ručením obmedzeným.

- možnosti získania informácií o spoločnosti a miestnom trhu

Cez ZÚ SR v Bejrúte, cez Federáciu irackých obchodných komôr, cez rôzne podnikateľské zväzy alebo platenou bankovou informáciou.

- cenová politika, odporúčaná platobná podmienka, spôsoby riešenia sporov

Platobné podmienky sú závislé od úspešnosti rokovaní a garancie zahraničných peňažných inštitúcií. Irak zatiaľ nemá dostatočné medzinárodné bankové uznanie, ale finančná situácia krajiny aj jej reputácia sa zlepšuje. Bežné sú akreditívy, platba proti dokumentom, ale je možné získať aj platbu vopred. Sú aj skúsenosti slovenských podnikateľov, ktoré svedčia skôr o zlej platobnej morálke (požiadavka na doplňujúce doklady, splnomocnenia a certifikáty, vyžadované postupne, aby sa splátky oddialili).

Hlavné peňažné operácie sa vykonávajú zatiaľ prostredníctvom bánk a peňažných ústavov v zahraničí. Najväčšími irackými bankami sú Ústredná iracká banka, Trade Bank of Irak, Rafidain Bank a Al-Rasheed Bank. Bankové služby ponúkajú aj niektoré menšie banky a peňažné ústavy, ich spoľahlivosť sa však vopred ťažko zisťuje. Poist'ovacie služby ponúka jediná štátna poisťovňa Šarika at-Ta'amin al-Wataniya. Jej služby sú spoľahlivé.

Celkovú finančnú situáciu, a platobnú schopnosť krajiny rekordne zlepšilo uznesenie Parížskeho klubu veriteľov na zníženie zahraničnej zadlženosti Iraku formou tzv. odpisu dlhu vo výške 80 % celkovej sumy (viac ako 140 mld. USD) a zrušenie všetkých obmedzení súvisiacich s bývalým

embargom.

V Iraku v súčasnosti pôsobí 7 verejných bánk, 28 súkromných bánk a 11 islamských bánk, ktoré sú tiež súkromné. väčšina z 34 súkromných irackých bánk už realizovala minimálnu kapitalizáciu, stanovenú na 128,8 mil. USD.

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

Vstupné víza do Iraku vydáva Veľvyslanectvo Iraku vo Viedni. Irak zrušil svoje Veľvyslanectvo v SR. Pri pobyte dlhšom ako 10 dní je povinnosť prihlásiť sa na Ministerstve vnútra. Odporúčame ihneď po prilete kontaktovať Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Bejrúte. Odporúča sa mať dostatočnú finančnú hotovosť (USD).

Irak sa v súčasnosti nachádza v povojnovom stave, no neznamená to, že krajina je bezpečná. Niektoré časti irackého Kurdistanu síce aktuálne možno považovať za relatívne bezpečné, možnosť náhlejšej zmeny bezpečnostnej situácie alebo jej zlého vyhodnotenia však stále existuje. V ostatných oblastiach je situácia relatívne pokojnejšia, bezpečnostné riziko však stále predstavuje násilná kriminalita vrátane únosov.

Rovnako v samotnom Bagdade hrozí vo všeobecnosti vysoké riziko úmrtia alebo zranenia v dôsledku teroristického útoku, prípadne únosu za účelom výkupného. Samostatný pohyb po meste bez obrneného vozidla a ozbrojenej ochrany sa preto neodporúča.

Podnikateľom odporúčame pred cestou do Iraku kontaktovať Veľvyslanectvo SR v Bejrúte. V krajine však vo všeobecnosti nie je možné zabezpečiť konzulárnu pomoc. V krajnom prípade by za istých podmienok mohla byť konzulárna pomoc poskytnutá na časti územia irackého Kurdistanu (zo strany Honorárneho konzulátu SR v Erbile).

Pozemná preprava v mestách aj medzi nimi je kontrolovaná na stanovištiach. Kontrolné stanovišťa obsluhuje iracká polícia a ďalšie bezpečnostné zložky, resp. milície vytvárané na regionálnom, národnostnom alebo náboženskom základe.

Napriek vyššie uvedeným obmedzeniam však je možné v prípade potreby absolvovať s irackými obchodnými partnermi rokovania za relatívne prijateľných bezpečnostných podmienok aj na irackom území, napr. v hlavnom meste kurdskej autonómnej oblasti Erbile, v Medzinárodnej (tzv. Zelenej) zóne v Bagdade, na Bagdadskom medzinárodnom letisku, či v juhoirackej Basre. V prípade kontaktu so spoľahlivým a dostatočne silným irackým partnerom možno využiť aj jeho bezpečnostné služby a celkovú znalosť prostredia.

Iracký medzinárodný telefónny kód je 00 964.

Hotelové služby sú na vysokej úrovni. Najznámejšie hotely v Bagdade sú Ishtar a Al Rasheed. Ceny v hoteloch sa pohybujú od 120,- do 360,- USD za noc.

V provinciách Dohuk, Erbil a Sulajmania, je najvhodnejšie vyhľadať lekárske ošetrovanie v niektorom z týchto krajských miest. Zdravotnícke zariadenia sú na medzinárodnom letisku v Bagdade, v Basre a aj v Medzinárodnej (zelenej) zóne v Bagdade.

Lekárska pohotovostná služba: Nemocnica Yarmouk, tel. 07704429300, 07901922458, 5429120 (pevná linka); Červený polmesiac, tel. 5376641 (pevná linka); Nemocnica Ibn Sina v

medzinárodnej zóne.

V Erbile sú k dispozícii Rezgary Public Hospital, tel. 0662272790; Rozhalat Emergency Hospital, tel. 0662274011; Emergency Hospital, tel. 0662224911.

V Basre sú tri veľké nemocnice, ktoré prijímajú cudzincov: Al Jumhury Hospital, Al Sadr Hospital; Al Talemy Hospital.

Polícia: 07901 737727 (z irackého mobilu), +964 7901 737727 (zo slovenského mobilu)

Núdzové volania: 130 (z pevnej linky), 01130 (z irackého mobilu), +964 1130 (zo slovenského mobilu)

Sviatky v Iraku v roku 2020 (náboženské sviatky sú pohyblivé, v súlade s islamským lunárnym kalendárom):

- 1. január, Nový rok
- 6. január, Deň irackej armády (okrem Kurdistanu)
- 21. marec, Nowruz (len Kurdistan, kurdský/zoroasterský nový rok)
- 23. apríl, začiatok pôstneho mesiaca Ramadánu
- 1. máj, Sviatok práce
- 24.-28. máj, Eid Al Fitr (koniec Ramadánu)
- 14. júl, Deň republiky (národný sviatok, prechod z kráľovstva na republiku)
- 31. júl – 3. august, Eid AL-Adha, sviatok obetovania
- 20. august, islamský Nový rok
- 29. august, Ašura (šítsky sviatok, 10. deň mesiaca muharram, deň smútku, výročie mučeníckej smrti Husaina Ibn Aliho, Mohamedovho vnuka)
- 3. október, Deň nezávislosti
- 29. október, Mawlid al-Nabi, narodenie proroka Mohameda
- 10. december, Deň víťazstva (výročie deklarácie víťazstva nad ISIL/Daeš)
- 25. decembra, Vianoce (len kresťania)

Pracovný týždeň začína v nedeľu a končí vo štvrtok. V piatok a v sobotu sú úrady a väčšina obchodov zatvorené. Obvyklý pracovný čas je od 08:00 do 15:00 h. Obchody bývajú otvorené od 09:00 do 18:00 h. Výnimku tvoria obchody s potravinami a textilom a niektoré súkromné služby, ktoré majú otvorené celý týždeň.

(Pozn.: Ramadán v roku 2020 pripadne na obdobie približne od 23. apríla do 23. mája. Islamský kalendár je lunárny, je o 10 až 11 dní kratší než slnečný kalendár a neobsahuje priestupný rok, Ramadán tak postupne pripadá na rôzne obdobia roka. Počas Ramadánu sa moslimská časť obyvateľstva krajiny od východu do západu slnka postí a zrieka sa aj iných svetských radovánok. Aktivita obyvateľstva sa v tej dobe presúva skôr do nočných hodín, čo sa prejavuje na výkonnosti počas dňa. Pracovná doba je počas Ramadánu kratšia. Prvé jedlo po západe slnka je iftar, všetci sa schádzajú pri rodinnom stole. Na koniec Ramadánu nadväzujú trojdňové sviatky a približne po dvoch mesiacoch päťdňové sviatky, keď sa práce v Iraku zastavia. Počas sviatkov sú školy, úrady a prevažná väčšina obchodov zatvorené. Počas Ramadánu sa neodporúča do Iraku plánovať služobné alebo pracovné cesty.)

Kontakty na dôležité inštitúcie:

Iracký parlament - www.parliament.iq
Ministerstvo kultúry - www.ministryofculture.gov.iq
Ministerstvo vedy a technológie - www.most.gov.iq
Ministerstvo financií - www.mof.gov.iq
Ministerstvo zdravotníctva - www.moh.gov.iq
Ministerstvo životného prostredia - www.moen.gov.iq
Ministerstvo vnútra - www.iraqiinterior.com

**MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Ministerstvo vyššieho vzdelávania a výskumu - www.mohestr.gov.iq
Ministerstvo obrany - www.iraqmod.org
Ministerstvo mládeže - www.iraqmoys.com
Ministerstvo poľnohospodárstva - ww.moagr.com
Ministerstvo pre presídlencov a migráciu www.iraqi-modm.org
Ministerstvo obchodu - www.motiraq.org
Ministerstvo miestnej správy a verejných prác - www.mmpwirq.com
Ministerstvo elektro-energetiky - www.iraqelectric.org
Ministerstvo vodných zdrojov - www.iraq-mowr.org
Úrad pre finančný dohľad - www.bsairaq.net
Ministerstvo ropného priemyslu - www.oil.gov.iq
Magistrát hlavného mesta Bagdad - www.bm.gov.iq
Ministerstvo školstva - www.moedu.gov.iq
Ministerstvo zahraničných vecí - www.iraqmofa.net
Ministerstvo spojov - www.iraqimoc
Ministerstvo priemyslu a minerálov - www.iraqiindustry.com
Národná investičná komisia - www.investpromo.gov.iq
Kurdská regionálna vláda - www.krg.org
Federácia irackých obchodných komôr - www.ficc.org.iq
Federácia obchodných a priemyselných komôr Kurdistanu - www.kfcci.org
Erbilská obchodná a priemyselná komora - www.erbilchamber.org
Iracké obchodné informačné stredisko - www.iraqitic.com
Ústredná banka Iraku – www.cbi.iq
Obchodná banka Iraku – www.tbiraq.com

Zastupiteľský úrad SR v Bejrúte

Adresa: Embassy of the Slovak Republic
Weavers Center, 12th Floor
Clemenceau Str. 464
Beirut
LEBANON
Telefón: +961 1367422
Mobilný telefón: +961 76324294 (pohotovostný mobil)
E-mail: emb.beirut@mzv.sk
<https://www.mzv.sk/beirut>

Honorárny konzulát SR v Erbile

Adresa: Honorary Consulate of the Slovak Republic
Ankawa Street, Baxtyari
Erbil, Iraq
Mobil: 00 964 750 445 7412
E-mail: ahmedgardy@yahoo.com

Veľvyslanectvo Irackej republiky v Rakúsku

Adresa: Embassy of the Republic of Iraq,
Johannesgasse 26 (P.O.Box 322)

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1010 Vienna
Phone: (+43/1) 713 81 95
Fax: (+43/1) 713 82 08
E-mail: office@iraqembassy.at; ir.un@iraqembassy.at

Dátum: 28. máj 2019